

Predmet: Výtvarná výchova

Ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Predmet v iŠkVP	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
Časová dotácia povinná + voliteľná	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1 + 0	1+0

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program.

1. Charakteristika predmetu

Výtvarná výchova nižšieho sekundárneho vzdelávania plynulo nadväzuje na výtvarnú výchovu v primárnom vzdelávaní. Naďalej vychádza z autentických skúseností žiaka, získaných výtvarnou činnosťou – z intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebaujadravania sa. Rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Vzhľadom na psychický vývin zodpovedajúci veku, ustupuje spontánny prístup k vyjadrovaniu seba samého a vyjadrovaniu vonkajších podnetov. Väčšina žiakov v tomto období stráca svoju prirodzenú výrazovosť. VV sa musí podieľať na tejto transformácii. Uskutočňuje sa to:

- dôrazom na objaviteľský prístup k technikám, vyjadrovacím prostriedkom a médiám,
- nahradením nedostatku formálnych zručností pri vyjadrovaní reality, postupmi ktoré takéto zručnosti nevyžadujú,
- väčším dôrazom na myslenie žiaka, na príčinné súvislosti, vzťahy medzi javmi a poznávaciu funkciu umenia i vlastného vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami.

Metodické východiská predmetu

Východiskami tohto procesu sú:

1. činnosti žiakov, ktoré vychádzajú z myšlienkových, formálnych a technických procesov výtvarných a vizuálnych umení. Sú založené na súčasnom stave poznania vizuálnej kultúry;
2. témy/námety/obsahy zobrazovania, ktoré majú svoj dôležitý antropologický a kultúrny charakter;

VV predstavuje v rámci obsahu vyučovania jedinečnú možnosť tematizovať základné antropologické koncepty:

- a) koncepty časopriestoru (čas, priestor, pohyb, mierka, hĺbka, výška, šírka ...),
- b) kultúrne archetypy vyjadrovania prírody (živly, prírodné polarity...),
- c) kategórie estetického prežívania (krása, škaredosť, neurčitosť, drsnosť, jemnosť ...),
- d) kategórie uvedomovania si osobnej a kultúrnej identity (ja, iný, cudzinec, priateľ, postihnutý ...; kultúrne rozdielnosti vo vizuálnom vyjadrovaní sveta),
- e) kategórie afektivity (radosť, bolesť, smútok, náladu ...).

Na rozdiel od iných predmetov, ktoré sa zaoberajú niektorými z týchto tém, VV angažuje osobnosť žiaka v inom zmysle: neučí sa o nich, ale vyjadruje ich, hľadá svoj spôsob ich vyjadrenia. To kladie vyššie nároky na senzomotorické a afektívne ciele predmetu a tým dopĺňa predmety v ktorých prevažuje cieľ kognitívny.

3. v reflexii diel výtvarného umenia, dizajnu, architektúry, filmu a videa;

V nižšom sekundárnom vzdelávaní sa zvyšuje dôraz na poznávanie a veku primeraný rozbor diel vizuálnej kultúry – jednak kľúčových diel reprezentujúcich historické epochy a kultúry, jednak diel reprezentujúcich súčasné tendencie vizuálnych umení.

2. Ciele predmetu

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni nižšieho sekundárneho vzdelávania sú:

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií – jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia a iné kultúry.

Cez vlastnú činnosť žiaka uvádzať k poznaniu a vedomej reflexii sveta vizuálnych znakov (multimédiá, reklama, výtvarné médiá, architektúra, dizajn), k vedomému používaniu zobrazovania a jeho kritickej selekcii.

Senzomotorické ciele

Vedome rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi vývoj od detského, spontánneho spôsobu vyjadrovania k vyjadrovaniu cieľavedomému, s dôrazom na vlastný prístup, vlastný názor a vkus. Naďalej rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho

nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom VV rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne a postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením.

Formovať celistvú osobnosť. Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

Osnovy VV podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifik spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy. Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi. V rámci nižšieho sekundárneho vzdelávania to predstavuje vedomé hľadanie formálnych a obsahových súvislostí s prírodovednými i humanitnými predmetmi a s inými druhmi umenia.

3. Obsah vyučovania

Obsah vyučovania VV tvorí sústava edukačných tém:

1. Výtvarný jazyk /základné prvky výtvarného vyjadrovania
2. Výtvarný jazyk /kompozičné princípy a možnosti kompozície
3. Podnety výtvarného umenia / média, štýly, procesy, techniky, témy
4. Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia
5. Podnety fotografie
6. Podnety filmu a videa
7. Podnety architektúry
8. Podnety dizajnu
9. Podnety tradičných remesiel
10. Elektronické médiá

11. Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia
12. Podnety hudby a literatúry /synestetické podnety
13. Podnety rôznych oblastí poznávania sveta
14. Tradícia a identita /kultúrna krajina
15. Výtvarné hry

Vedomosti

Vo výtvarnej výchove je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka; časť vedomostí o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy).

Absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania sa naučil:

Zručnosti a spôsobilosti

Formálne zručnosti

Vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalostí vyjadrovacích prostriedkov (jazyka) vizuálnych umení (gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry).

Žiak dokáže:

- zvládnuť základy proporčnej stavby zobrazovaného predmetu (výška a šírka, pomer hlavných častí),
- dokázať vybrať časť videnej skutočnosti za účelom zobrazenia – záber (fotografia, film, komiks), rám, pohľad (obraz), charakteristický tvar (plastika),
- hrať sa s jednoduchými animačnými trikmi, kamuflážou a napodobneninou (filmový trik, kulisa, maskovanie, mimikry),
- vytvárať formálne série z jedného motívu a jednoduché variácie motívu,
- vyjadriť sa základnými technickými postupmi kreslenia, maľovania, jednoduchých grafických techník, fotografovania, priestorového vytvárania objektu, plastiky a skulptúry,
- vytvoriť základný rozvrh architektonického tvaru a priestoru, kresbu jednoduchého dizajnérskeho návrhu,
- tvorivo používať vybrané médiá, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky komponovať a štylizovať – prostredníctvom toho vedieť vyjadriť vlastné nápady a koncepty,
- vo svojom vyjadrovaní procese spracovať charakteristické podnety z prostredia svojej obce (regiónu), svojho sociálneho prostredia,
- vo svojom vyjadrovaní procese spracovať charakteristické podnety rôznych (vybraných) tendencií umenia 20. st. až po súčasnosť,
- vo svojom vyjadrovaní procese (výtvarnom, hudobnom, literárnom) spracovávať podnety z iných predmetov.

Technické zručnosti

Žiak dokáže:

- zvládnuť narábanie s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixy, uhlík, drevko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.),
- kresliť prostredníctvom linky a šrafovania, tieňovania,
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie),
- zvládnuť konštrukčno-technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkladanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.),
- zvládnuť techniku konštrukcie vonkajšieho tvaru – balenie (paketáž), obliepanie, obväzovanie, odrôtovanie,
- zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, monotypia, papierorez, sádrorez linorez a pod.),
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry,
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov do asambláží,
- zvládnuť základné grafické operácie na počítači.

Mentálne spôsobilosti

Rozvoj schopností a získavanie zručností v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku, vyjadrovania fantázie, predstáv a nápadov (vlastných koncepcií), rozumového posudzovania, konvergentného a divergentného myslenia.

Žiak dokáže:

- vedieť odôvodniť výber časti alebo prvkov zobrazovanej skutočnosti (čo zobraziť) alebo hľadiska (dôležité – nepodstatné, zaujímavé – nezaujímavé),
- chápať niektoré spôsoby notácie (mapa, partitúra, plán) ako výtvarný spôsob vyjadrovania skutočnosti,
- vnímať a analyticky porovnávať charakter okolitej krajiny, svojej obce, svojho bydliska s inými typmi krajín, architektúr – uvedomiť si a výtvarne reflektovať špecifiká svojho kultúrneho a fyzického prostredia (charakteristické prvky obce, mesta; pamiatky) ...,
- uvedomovať si možnosti výtvarného vyjadrenia niektorých podnetov prírodovedy (napr. premeny látok, váhy, zmeny skupenstva, magnetizmu, páky), geometrie, (tvarov, povrchov, línií, bodov, obsahov) matematiky (počtu, množín, sčítania, odčítania, násobenia, delenia) ...,
- pokúšať sa o charakterizáciu seba samého, o vyjadrenie svojich typických znakov, o vlastnú ikonografiu, erb, značku, logo.

Pedagogické stratégie

Na hodine výtvarnej výchovy volím metódy a formy práce, ktoré povzbudzujú fantáziu a predstavivosť, zapájajú citovosť, záujem o tému.

Hodiny zamerané na prácu s počítačom a mediálne spracovania výtvarných objektov sa odvíjajú od možnosti pracovať v multimediálnych a počítačových miestnostiach. V prípade, že tieto priestory sú obsadené, volím náhradné úlohy kompatibilné s naplánovaným cieľom.

Metódy:

- dialogické,
- metóda práce s knihou,
- demonštrovanie,
- pozorovanie, exkurzia,
- analyticko–syntetická metóda,
- indukzívna,
- deduktívna,
- porovnávacia,
- informačno-receptívna,
- reproduktívna,
- problémový výklad,
- heuristická,
- práca s výtvarným materiálom,
- práca s doplnkovou literatúrou, fotografiou, ilustráciami,
- pozorovanie,
- práca s IKT,
- návšteva galérie, múzea.

Formy:

- individuálna práca, frontálna práca, skupinové vyučovanie, práca vo dvojici,

Využitie disponibilných hodín

- Predmet výtvarná výchova nie je dotovaný žiadnymi disponibilnými hodinami.

Učebné osnovy predmetu výtvarná výchova 5. ročník

Vzdelávacia oblasť	Človek a umenie
Predmet	Výtvarná výchova
Ročník	Piaty
Časová dotácia	1 hodina týždenne / 33 hodín ročne
Škola	ZŠ s MŠ Vitanová
Názov ŠkVP	„ Myslíme humánne, žijeme environmentálne.“
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne vzdelávanie
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

Tematický celok, počet hodín	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
1 h	Úvodná hodina		Osobný a sociálny rozvoj, Bezpečnosť pri práci
1. základné prvky výtvarného vyjadrovania - výtvarný jazyk 3 h	<u>Negatív a pozitív v plošnom vyjadrení</u> , námet: figúra, predmet) výrazný obrysový tvar <u>Negatív a pozitív v plastickom vyjadrení</u> , námet figuratívna kompozícia zložená z odtlačkov rôznych predmetov, ukážky dadaistické, neodadaistické a surrealistické objekty a asambláže <u>materiál a textúra</u> , námet: zobrazenie kontrastných charakterov prostredníctvom materiálových textúr. Vnímanie povrchov a vyjadrenie výrazu cez textúru	Žiaci majú kresliť tvar podľa skutočnosti, dôraz na obrys, vyrezanie tvaru – vznik negatívneho obrazu – pozadie. Žiaci využívajú v kompozícii obidve časti šablóny – radia, variujú tvary (figúry) Žiaci odtláčajú predmety do modelovacej hmoty – skladajú z nich zobrazujúci tvar a reliéf zalejú riedkou sadrou, po zaschnutí sadru odstránia a očistia vzniknutý pozitív reliéfu Žiaci pracujú s materiálmi rôzneho povrchu, krčivosti, tvrdosti, krehkosti, s rôznymi materiálmi – šmirgel', papier, kartón, vata, textílie, kov, fólia, sklo, plasty...	Osobný a sociálny rozvoj priateľstvo
2. možnosti zobrazovania videného sveta 3 h	<u>kreslenie predmetu podľa skutočnosti</u> , námet: tvarovo zaujímavý predmet, ukážky: kresliarske zobrazovanie predmetov v rôznych obdobiach. Upozornenie na linku, modeláciu, svetlo a tieň <u>modelovanie predmetu podľa skutočnosti</u> , námet: tvarovo zaujímavý, nie zložitý predmet, ukážky: rôzne ponímanie tvaru a povrchu v sochárstve <u>maľovanie predmetu podľa skutočnosti</u> , námet :tvarovo a farebne zaujímavý, napr. zátišie s navrhnutým tieňom, ukážky maľby zátišia	Žiaci kreslia predmet podľa videnej skutočnosti geometrická výstavba proporcií, skúšajú vyjadriť jeho tvar tieňovaním, šrafovaním, lavírovaním. Žiaci modelujú predmet podľa videnej skutočnosti s dôrazom na výstavbu proporcií (budovanie od geometrických tvarov k modelácii), kontrolujú ho z rôznych pohľadov Žiaci maľujú s dôrazom na farebnú výstavbu tvaru, pokus o farebnú modeláciu – svetlo a tieň na lokálnom farebnom tóne predmetu. Vrhnutý tieň, výsledok by mal zodpovedať približnej farebnej modelácii predmetu	Environmentálna a výchova

3. podnety výtvarného umenia (médiá, štýly, procesy, techniky, témy) 3h	<u>kubizmus a konštruktivizmus</u> , námet : zátišie - predmety odvoditeľné od geometrických tvarov. Ukážky : kubistická maľba a plastika Gris, PicassoMudroch, Matejka <u>surrealizmus – základné pochopenie, princípy tvorby</u> , námet : sen, fantastický novotvar – ukážky surrealistické umenie Margritte Dalí... <u>abstraktné umenie nefiguratívny výtvarný prejav</u> , námet : radosť a krása stopy, gesta alebo geometrie. Ukážky : rôzne polohy abstraktného umenia. Minimalizmus a porovnávanie	Žiaci maľujú spolu s učiteľom analyzujú geometrickú štruktúru predmetov v zátiší (hľadajú v predmetoch základné geometrické tvary – nakreslia základnú geometriu každého predmetu. Z takto rozložených predmetov skladajú obraz Žiaci sa snažia o nelogické kombinovanie rôznych predmetov (ich častí), cieľom sú tvarové, farebné a kompozičné kombinácie a novotvary. Žiaci si ich nazvú a slovne interpretujú Žiaci si volia nefiguratívne vyjadrovacie prostriedky v polohe geometrického, lyrického alebo komb. Nefiguratívneho prejavu. Využívajú škvrnu alebo gesto, primárne vlastnosti farieb. Pokúsia sa ho slovne interpretovať .- dať mu názov.	Osobný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Multikultúrna výchova
4. výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia 2 h	<u>ranokresťanské a byzantské umenie / mozaika</u> , námet: inšpirovaný byzantským chrámom / postava človeka alebo živočích. Kresbový návrh a ukladanie obrazu zo štvorčekov alebo kresieb. Ukážky antické, byzantské a súčasné mozaiky, ikony <u>ranokresťanské a byzantské umenie / ikona</u> , námet :ikona. Aktualizácia tradičného zobrazovania – ikona súčasného povolania alebo ikona svätca	Žiaci urobia návrh mozaikovej mozaikovej dlažby: skladanie motívu z geom. A figur. Tvarov. Využitie opakovania, otáčania a prevrátenia obrazcov Žiaci maľujú ikonu, učiteľ analyzuje charakteristické prvky, inšpirácia farebnosťou a tvarovosťou ikony	Osobný a sociálny rozvoj Regionálna výchova
5. podnety z fotografie 1 h	<u>základy práce s fotoaparátom</u> , námet: fotografovanie ľubovoľných motívov. Ukážky fotografie s rôznou expozíciou, zaostrením a ďalšie technické možnosti aparátu	Po inštrukčii učiteľa žiaci pracujú s fotoaparátmi, okrem základných technických úkonov sa oboznamujú aj s výtvarnými problémami komponovania záberu	Mediálna výchova

6. podnety z filmu a videa 1 h	<u>záber, úvod do filmovania</u> , námet: akcia, dianie v triede.	Čo je to záber ? Žiaci hľadajú výsek časti skutočnosti , slovne vyjadrujú dej, ktorý sa v ňom odohráva. Precvičujú si cez hľadáčik mobilu rozlišovanie veľkosti záberu, uhlu pohľadu, farebného naladenia, vyjadrenie miesta, plynutie času	Mediálna výchova
7. podnety z architektúry 1 h	<u>hravé skúmanie priestoru</u> , námet: hra na zariaďovanie vlastného priestoru, možnosti dutých prvkov	Žiaci kreslia, maľujú alebo robia model - vnútro interiéru a naplňajú ho prvkami – čím sa dá naplniť prázdno	Osobný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
8. podnety z dizajnu 2 h	<u>obalový dizajn – vzťah materiálu, tvaru a grafického riešenia</u> , námet: netypický predmet, netradičný obal <u>návrh loga, značky, ex libris</u> , námet : logo pre vlastnú firmu, školu, obľúbenú hudobnú skupinu...Ukážky typov písma, historické slohy a štýly, logá.	Žiaci kreslia alebo maľujú návrh obalu pre ľubovoľný predmet, ktorý tradične nebalíme, napr. kaleráb, vianočný kapor, automobil...Vzťah obalu a obalovaného – propagácia a prekvapenie... Každý žiak si vyberie tému (udalosť, firmu, hnutie, výrobok), ktorú vyjadrí značkou, logom. Možnosť zapojenia ornamentu, charakterizačného symbolu...	Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
9. podnety z tradičných remesiel 2 h	<u>podnety hrnčiarstva alt. – kombinácia hrnčiarstva a drotárstva</u> , námet: hra na remeselníka, nádoba – uplatnenie fantázie, keramika v rôznych obdobiach <u>podnety sklenárstva</u> , námet: maľovanie na sklo	Žiaci modelujú z modelovacej hmoty nádobu (novotvar) rôznym spôsobom a dekorujú ju ornamentom Žiaci zdobia objekt zo skla, napr. zaváraninové fľaše, fľaštičky od liekov, úlomky skla	Environmentálna a výchova, Regionálna výchova
10. elektronické médiá 1h	<u>úprava digitálneho obrazu</u> - možnosť úpravy digitálnej fotografie v počítači	Každý žiak si naskenuje obrázok – vlastnú maľbu alebo fotografiu. Obrázok upravuje, transformuje, rozmnožuje, zosvetľuje, zaostruje, otáča v grafickom programe	Mediálna výchova Ochrana života a zdravia

11. podnety z hudby 1 h	<u>grafická partitúra</u> , námet: nový spôsob zapisovania hudby (tvorba kruhu...)	Žiaci zapisujú hudbu do notovej osnovy alebo do svojho vlastného vymysleného systému prostredníctvom ikonických znakov, symbolov, geometrických tvarov. Dôraz na tvare, farbe ich umiestnení. Následne spev – pokus o ich interpretáciu.	Osobný a sociálny rozvoj Mediálna výchova
12. podnety z literatúry 1 h	<u>operácie s ilustráciou</u> , námet: vybraný príbeh, ukážky: rôzne typy ilustrovania a prístupy k nemu	Žiaci kreslia ilustráciu tak, že znázorňujú to, čo v príbehu nie je (ale mohlo by byť), následne prerozprávajú text podľa ilustrácie	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
13. podnety z rôznych oblastí poznávania sveta 4 h	<u>výtvarné hry s problematikou dejepisu</u> , námet analógie s látkou z dejepisu .Východiskový materiál: dejiny mojej rodiny <u>výtvarné hry s problematikou zemepisu</u> , námet denný režim – zobrazený ako cestovný poriadok, moja cesta do školy, cesta na prázdniny... <u>výtvarné hry</u> – módna prehliadka – happening v prírode <u>výtvarné hry</u> , námet: diktovanie z reprodukcie	Žiaci vytvárajú orientačnú schému dejepisu svojho života, vymýšľajú symboly pre jednotlivé udalosti Žiaci vytvárajú mapu, v ktorej zaznamenávajú svoje činnosti počas dňa – vymýšľajú „geodetické“ symboly Žiaci sa prezentujú na módnej prehliadke rôznymi kostýmami, kde ich kostýmy a doplnky sú prvkami z prírody – klobúk – kvety... Žiaci sú rozdelení do dvojíc alebo skupiniek, kreslia diel podľa slovného opisu jedného z nich, ktorý dostane reprodukciu	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
14. tradícia a identita 4 h	<u>výtvarné reakcie na rôzne typy regionálnych ornamentov</u> , námet: súčasný odev <u>výtvarné reakcie na automobil, lietadlo...</u> <u>výtvarné reakcie na rôzne typy úžitkových predmetov</u> <u>výtvarné hry limitované pravidlami hry</u>	Žiaci primerane veku analyzujú a výtvarne spracovávajú prvky ornamentu z rôznych regiónov a kultúr Žiaci výtvarne spracovávajú prvky ornamentu, porovnávajú ich, kombinujú, vymýšľajú novotvary Žiaci vymýšľajú netradičné aplikácie ornamentu Žiaci kreslia tak, že kresba je spojnicou dopredu daných značiek	Osobný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Dopravná výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

15. Škola v galérii / galéria v škole 3 h	<u>objavovanie prvkov obrazu, výstava v galérii,</u> hlbšie uvažovanie o nich na základe predchádzajúceho vzbudenia záujmu o originál diela <u>objavovanie prvkov obrazu, výstava v galérii,</u> hlbšie uvažovanie o nich na základe predchádzajúceho vzbudenia záujmu o originál diela <u>Predstavenie galerijného priestoru v škole,</u> <u>triede</u>	Žiaci bližšie spoznávajú originály výtvarných diel v galérii Žiaci bližšie spoznávajú originály výtvarných diel v galérii Žiaci sprostredkujú galériu z ľubovoľných reprodukcí v triede	Osobný a sociálny rozvoj
--	---	--	--------------------------------

Učebné osnovy predmetu výtvarná výchova 6. ročník

Vzdelávacia oblasť	Človek a umenie
Predmet	Výtvarná výchova
Ročník	šiesty
Časová dotácia	1 hodina týždenne / 33 hodín ročne
Škola	ZŠ s MŠ Vitanová
Názov ŠkVP	„ <i>Myslíme humánne, žijeme environmentálne.</i> “
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne vzdelávanie
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Výtvarný jazyk 1 h	Mierka a proporčné vzťahy – <i>Práca detí v záhrade</i>	Vedieť nakresliť postavu v pohybe, vystihnúť správny pomer veľkosti hlavy a končatín k telu.	Osobný a sociálny rozvoj
Podnety architektúry 2 h	Urbanizmus/plán mesta a dediny – <i>Vytvorenie modelu zo škatuliek</i>	Rozvoj kombinačných schopností. Vedieť rozvrhnúť základný architektonický objekt.	Dopravná výchova Osobný a sociálny rozvoj Regionálna výchova
Podnety výtvarného umenia 1 h	Kinetické umenie – zhotovenie mobilu	Žiaci navrhnu a realizujú mobilný objekt z ľahkých materiálov vhodný na zavesenie do priestoru	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Osobný a sociálny rozvoj
Škola v galérii/galéria v škole 1 h	Obraz pre päť zmyslov – <i>Cirkus v škole</i>	Výtvarná výzdoba stien na chodbe školy - cirkusové postavičky. Rozvíjať u detí estetické cítenie	Osobný a sociálny rozvoj
Možnosti zobrazenia videného sveta 1 h	kresba figúry podľa skutočnosti – <i>Na hodine telesnej výchovy</i>	Zachytiť fázy pohybu pri športe	Osobný a sociálny rozvoj
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta 1 h	podnety prírodopisu/prírodné štruktúry – <i>Liečivá rastlina</i>	V procese tvorby využiť poznatky a podnety z iných predmetov	Environmentálna výchova

Podnety dizajnu 2 h	Odevný dizajn/časť odevu, doplnok – <i>Hra na módného návrhára (navrhnuť časť odevu)</i>	Rozvoj predstavivosti a kreativity	Multikultúrna výchova
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta 1 h	Podnety prírodopisu/prírodné štruktúry – <i>Roje meteorov</i>	Objavovanie výtvarných kvalít netradičných pohľadov na prírodu.	Osobný a sociálny rozvoj
Podnety výtvarného umenia 1 h	Kinetické a svetelné umenie – Návrh svietidla	Pochopenie výrazových možností osvetlenia	Osobný a sociálny rozvoj
Podnety dejín umenia 2 h	Stredoveké a gotické umenie – Vitrážové okno	Uvedenie žiakov do doby, oboznámenie s gotickou architektúrou.	Osobný a sociálny rozvoj
Tradícia a identita/kultúra krajiny 1 h	Výtvarné reakcie na tradičné zvyky - <i>Vianoce</i>	Tvorba tradičných vianočných ozdôb	Osobný a sociálny rozvoj Regionálna výchova
Možnosti zobrazenia videného sveta 1 h	kresba figúry podľa skutočnosti - <i>Lyžovačka</i>	Vyjadriť ľudskú postavu v jej základných proporciách, vyjadriť pohyb	Osobný a sociálny rozvoj

Podnety hudby, literatúry/synes tietické podnety 2 h	hudobno-vizuálny nástroj – Môj vlastný hud. nástroj	Žiaci sa snažia navrhnúť a vytvoriť vlastný hudobný nástroj. Dôraz sa kladie na tvar, farbu výraz k očakávaným zvukovým kvalitám	Osobný a sociálny rozvoj Mediálna výchova
Škola v galérii/galéria v škole 2 h	Obraz pre päť zmyslov – <i>Portréty</i>	Výzdoba na chodbe školy spoločným obrazom, spojeným z prác žiakov. Osvojiť si postupnosť jednotlivých krokov pri tvorbe portrétu.	Osobný a sociálny rozvoj
Podnety dejín umenia 1 h	Stredoveké umenie – Erb môjho mesta/dediny	Pokúsiť sa vymyslieť vlastný erb pre svoje mesto/dedinu na základe počutého príbehu z histórie viažuceho sa na pôvod pomenovania.	Regionálna výchova
Možnosti zobrazenia videného sveta 2 h	kresba figúr spamäti – Na sedliackom dvore	Vyjadriť ľudskú a zvieraciu postavu v jej základných proporciách. Pestovať kladný vzťah k histórii	Osobný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Regionálna výchova
Tradícia a identita/kultúra krajiny 2 h	Výtvarné reakcie na tradičné zvyky – <i>Veľkonočná oblievačka a šibačka</i>	Porovnávať tradičné a novodobé zvyky a životný štýl. Mať poznatky o živote našich predkov. Zachytiť postavy v pohybe.	Osobný a sociálny rozvoj Regionálna výchova
Podnety výtvarného umenia 2 h	OP-ART	Pochopiť základy optických hier v op-artovom obraze. Rozvíjať vizuálnu predstavivosť. Žiaci rozkreslia tvar predmetu tak, aby vytváral priestorovú predstavivosť.	Osobný a sociálny rozvoj
Podnety hudby, literatúry/synes	Farebná hudba	Žiaci sa snažia prepísať melódiu známeho hudobného diela pomocou farby.	Mediálna výchova Multikultúrna výchova

tetické podnety 1 h			
Podnety tradičných remesiel 1 h	Podnety košíkárstva, pletenia -	Oboznámiť sa s rôznymi druhmi pletenia. Na základe videného sa pokúsiť o výrobu vlastného výrobku	Osobný a sociálny rozvoj
Podnety fotografie 1 h	Inscenovaná fotografia - Asambláž	Rozvoj fantázie pri práci s materiálmi a textúrami	Osobný a sociálny rozvoj
Podnety filmu a videa 1 h	Vzťah obrazu zvuku vo filme -		Mediálna výchova
Podnety elektronických médií 1 h	spracovanie a montáž obrazov – Netradičný pozdrav ku Dňu detí	Uplatniť predstavivosť pri narábaní s obrazom.	Osobný a sociálny rozvoj
Podnety architektúry 1 h	Urbanizmus – Moje mesto/dedina	Rozvoj kombinačných schopností	Regionálna výchova Dopravná výchova
1 h	Zhodnotenie celoročnej práce		

Učebné osnovy predmetu výtvarná výchova 7. ročník

Vzdelávacia oblasť	Človek a umenie
Predmet	Výtvarná výchova
Ročník	Siedmy
Časová dotácia	1 hodina týždenne / 33 hodín ročne
Škola	ZŠ s MŠ Vitanová
Názov ŠkVP	„ <i>Myslime humánne, žime environmentálne.</i> “
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne vzdelávanie
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

Tematický celok, počet hodín	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
1 h	Úvodná hodina	Oboznámiť žiakov s cieľmi a úlohami VYV, ozrejmiť pravidlá práce na hodinách VYV, zoznam pomôcok.	BOZP
Výtvarný jazyk/ základné prvky výtvarného vyjadrovania 2 h	Poriadok a chaos, usporadúvanie prvkov v kompozícii Odtlačané listy	Naučiť žiaka experimentovať s farbou a tvarom pri kreovaní papierov, pochopiť rozdiel medzi pojmi symetrický a asymetrický, osvojiť si pojmy chaos a poriadok, rytmus. Utvrdiť si poznatky o farbách – farebný kontrast, doplnkové farby.	Environmentálna výchova
Možnosti zobrazovania videného sveta 2 h	Kreslenie priestoru/perspektíva Svet za školou	Rozvíjať cit a zmysel pre priestorové vnímanie, perspektívne zákony, naučiť žiaka rozlišovať svetlo a tieň, rozvíjať pozorovanie a kompozičné zručnosti pri výbere časti architektúry. Na základe vlepenia nejakého plošného útvaru si uvedomiť rozdiel medzi priestorom a plochou.	Osobný a sociálny rozvoj
Podnety výtvarného umenia/ médiá, štýly, procesy, techniky, témy 2 h	Dada, neodada Asambláž	Kombinácia a spájanie rôznych materiálov/ papier, plasty, plech, vlnitý kartón, textil/.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Tradícia a identita/kultúr a krajina 2 h	Rozprávky, príbehy, legendy a história obce, regiónu spracované výtvarnou formou Moja obec - mozaika	Zoznámiť sa s príbehmi, poverami a povest'ami, ktoré kolujú v dedine, hodnotiť ich pravdivosť a opodstatnenosť, najvtipnejšie a najzaujímavejšie transformovať do obrazu.	Dopravná výchova Regionálna výchova
Podnety výtvarného umenia 2 h	Renesančné umenie Hra na vynálezcov – lietajúci stroj	Maľba temperou, akvarel, vosková technika, kombinovanie farieb s lepením textilných častí. Možnosť využiť rôzne druhy papiera, alobal, vlnitý papier, štruktúrovaný papier z dezertných obalov a pod. Možnosť kresliť aj za pomoci štvorčekovej siete.	Ochrana života a zdravia
Podnety fotografie 1 h	Fotografická reportáž/spájanie obrazov	Naučiť žiaka vyberať si správne momenty, rozvíjať logické myslenie, kooperáciu a tvorivosť pri stvárňovaní témy. Upevniť zručnosti pri práci so základnými výtvarnými programami pri úprave fotografií.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
Tradícia a identita/kultúr a krajina 2 h	Vianočná pohľadnica	Žiak pozná tradície Vianoc a dokáže vytvoriť vianočnú pohľadnicu rôznymi technikami.	Regionálna výchova
Podnety fotografie 1 h	Fotografická reportáž/spájanie obrazov	Práca s fotoaparátom. Vhodne voliť sled záberov, uvedomovať si kompozíciu obrazu, vhodne voliť zaujímavé momenty z akcie. Fotografickú reportáž doplniť výstižným textom.	
Podnety filmu a videa 2 h	Scenár/literárna príprava filmu a videa	Písanie a kresba. Storyboarding –rozkreslenie scén, záberov. Vhodne ich zoradiť v súvislosti s priebehom deja.	Environmentálna výchova

Podnety architektúry 1 h	Typ, funkcia a výraz stavby Ideálny dom pre mňa	Oboznámiť žiaka so základnými typmi, funkciami a výrazmi stavieb na základe pozorovania obrázkov. Viest' žiakov ku vzájomnej spolupráci, rozvíjať logické myslenie a priestorovú predstavivosť, schopnosť projektovať a predpokladať.	Osobný a sociálny rozvoj
Podnety dizajnu 3 h	Dizajn výrobku/ návrh úžitkového predmetu Pletenie z papiera	Žiak sám zhotoví úžitkový predmet, pochopí vzťah: funkcia a tvar.	Multikultúrna výchova
Podnety tradičných remesiel 2 h	Podnety krajčírstva Návrh historického odevu	Žiak sa vie inšpirovať ľudovým ornamentom pri tvorbe vlastného návrhu.	Mediálna výchova
Tradícia a identita/kultúrna krajina 1 h	Kraslice	Žiak pozná tradície Veľkej noci a tradície zdobenia kraslíc rôznymi technikami.	Regionálna výchova
Elektronické médiá 2 h	Morfing/transformácie tvaru na iný tvar prostredníctvom softvéru Moja tvár	Žiak pozná pojem morfung, utvrdí si zručnosti v práci s jednoduchými programami na kreslenie dostupným v školskej učebni.	Osobný a sociálny rozvoj
Podnety hudby a literatúry 2 h	Vizuálna poézia/pokus o recitáciu Báseň	Rozvíjať fantáziu, pochopiť vzťah medzi hovoreným slovom a vizuálnym obrazom. Zakomponovať do vizuálneho obrazu známu báseň, dotvoriť báseň tlačeným ornamentom.	Environmentálna výchova

Podnety rôznych oblastí poznávania sveta 2 h	Telo človeka, zvieratá Ľudské telo, zvieratá	Žiak má zvládnuť a pochopiť základné anatomické prvky stavby človeka, pokúsiť sa vyjadriť videnú polohu ľudského tela alebo zvieratá. Zachytiť pohyb – naučiť sa pracovať pohotovo.	Ochrana života a zdravia
Podnety výtvarného umenia/ médiá, štýly, procesy, techniky, témy 2 h	Akčné umenie Obrázky z PET fliaš	Oboznámiť sa s pojmom akčné umenie. Pochopiť zábery tvorby.	Environmentálna výchova
Škola v galérii/galéria v škole 1 h	Slovo a obraz galéria	Zoznámiť žiakov s aktuálnou výstavou, so správaním sa v galérii, napísať krátky opis s vlastným názorom na výstavu.	Osobný a sociálny rozvoj

4. Prierezové témy

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti:

- komunikovať, argumentovať, riešiť problémy
- poznať sám seba, vedieť sa prezentovať, svoje výtvarné vyjadrovanie
- pracovať v skupine, schopnosť obhajovať tímovú prácu
- vedieť vytvoriť nejaký estetický produkt
- využívať postupnosť krokov
- naučiť sa prácu prezentovať písomne, verbálne, názorne
- zdokonaľovať sa v používaní informačno - komunikačných technológií

Environmentálna výchova:

- schopnosť analyzovať a chápať človeka v súlade so životným prostredím
- potreba ochrany prírody na celom svete
- chrániť rastliny, zvieratá, nepoškodzovať prírodu

- kladný vzťah k prírode, okoliu
- vedieť využívať recyklovateľné materiály vo výtvarnom spracovaní

Mediálna výchova:

- vedieť selektovať správny obsah médií
- rozvoj mediálnej kompetencie , vedieť selektovať čas pri TV a PC
- rozdeľovať voľný čas racionálne a minimálne ho tráviť s médiami
- osvojiť si stratégiu používania rôznych médií
- primerane posudzovať šírenie informácií cez médiá
- pozitívne formovať osobnostný a profesijný rast žiaka
- rozlišovať negatívne a pozitívne mediálne vplyvy a vedieť im odolávať
- vedieť posudzovať kvalitné grafické a obsahové spracovanie tém (výber vizuálneho)

Multikultúrna výchova:

- poznať slovenské kultúrne prostredie (tradičné ľudové remeslá)
- interpretovať z histórie spolunažívanie rôznych kultúr
- akceptovať príslušníkov rôzneho náboženského , kultúrneho, etnického a národného pôvodu
- vedieť tolerovať a pochopiť migráciu vzdialenejších kultúr
- predsudky, ktoré ústia v nenávisť, rasizmus, xenofóbiu, neznášanlivosť, agresivitu eliminovať na minimálnu úroveň
- schopnosť rešpektovať iného, spravodlivo a vo vzájomnej rovnosti
- poznávanie nových spoločenských kultúr a ich historických tradícií
- akceptácia kultúrnej rozmanitosti a rešpektu v spoločenstve

Dopravná výchova:

- výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
- pochopiť princípy dopravy ako radeného systému podľa záväzných predpisov
- formovať mravné vedomie a správanie v cestnej premávke
- bezpečne ako chodec, korčuliar, cyklista (námety a témy dopravných nehôd)
- vedieť posudzovať a vyhodnocovať bezpečnú situáciu v doprave
- chápať význam technického stavu dopravných prostriedkov aj vozovky
- uplatňovať správanie podľa nariadených pravidiel a dopravných predpisov
- poznať dopravné značky, technické parametre plynulej dopravy

Ochrana života a zdravia:

- integrácia vedomostí na podporu ochrany zdravia v mimoriadnych situáciách
- vedieť sa zachovať v nepredvídateľných okolnostiach, ohrozujúcich život a zdravie
- pobytom v prírode predísť ohrozujúcim situáciám
- preniesť výtvarnú tému do prírodného prostredia , napr. land art
- vedieť zvládať vypäté situácie po haváriách
- osvojiť i zručnosti sebaochrany aj pomoci druhému
- podporovať zdravotnú ochranu a kondíciu žiaka
- vedieť zvládať fyzickú aj psychickú záťaž v prírode

Osobnostný a sociálny rozvoj:

- podporovať akademický rozvoj žiaka
- rozvíjať osobnostné a sociálne spôsobilosti
- rozvoj sebareflexie, poznania samého seba, mať sebaúctu sebadôveru
- vo výtvarnom vyjadrovaní budovať vlastné prejavy osobnosti
- pestovať medziľudské vzťahy
- uplatňovať prevenciu pred šikanovaním, agresivitou
- podporovať modulovými situáciami, hravou formou osobnostný rast žiaka

Výchova k manželstvu a k rodičovstvu:

- vedieť chápať spoločenské postavenie a význam rodiny
- podporovať priateľské medziľudské vzťahy
- vyzdvihovať rodinné tradície, prežívanie významných rodinných udalostí, sviatkov
- chápať dôležitosť rodinného zázemia a podpory najbližších v životných situáciách
- pohľadom do budúcnosti zodpovedne pristupovať k voľbe povolania
- rozvíjať zmysel pre esteticky hodnotné bývanie

Protidrogová výchova:

- poznať škodlivosť toxických a návykových látok
- rozlišovať rôzne druhy návykových látok a chorôb zo závislosti
- vedieť sa zachovať v hraničných situáciách

- schopnosť zdravého sebavedomia a sebareflexie zabraňuje negatívnemu vplyvu okolia
- vedieť vybrať si bezprostredných priateľov, bez silného vplyvu „partie“
- zmysluplné využívanie voľného času športovaním, koníčkami, rozvojom záľub
- rozlišovať nevhodné a vhodné kľúčové prvky správania sa
- dokázať pomôcť nájsť inému správny životný smer a pozitívnu cestu k odvykaniu
-

Právna výchova - výchova k humanizmu a ľudským právam:

- vedieť chápať tradičnú národnostnú rozmanitosť a zvyklosti iných kultúr
- tolerovať správanie iného a akceptovať každého
- uplatňovať prevenciu pred sociálno - patologickými javmi (šikanovanie, agresivita)
- dokázať nezištne pomôcť v akejkoľvek situácii
- vedieť podať prvú pomoc (témy: zdravotníci, hasiči, práca červeného kríža)
- pestovať kvalitné spoločenské medziľudské vzťahy

Regionálna výchova a tradičná ľudová architektúra- RLK

- RLK 1. Môj rodný kraj: moja rodina, mesto , škola, tradičné rozprávky, zvyky a obyčaje, pamiatky, remeslá, prírodné krásy a pod.
- RLK 2. Objavujeme Slovensko: spoznávanie prírody, kultúry, geografických zvláštností, osobností, pamätihodností, kultúrnych pamätihodností a pod.
- RLK 3.Tradičná ľudová kultúra: hmotná- ľudové stavby, výrobky, produkcia potravín, kroje
nehmotná- ľudová slovesnosť, rituály, sviatky náboženské, folklór a pod.

5. Hodnotenie predmetu

V rámci novej koncepcii vyučovania výtvarnej výchovy na ZŠ je zavedený spôsob hodnotenia a klasifikácie žiaka známami. Hodnotenie sa zakladá na individuálnom prístupe k žiakovi, nie je hodnotený len výsledok, ale samotný proces realizácie. Hodnotenie má v prvom rade funkciu pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj.

U žiaka hodnotíme, primerane veku:

a) priebeh vytvárania postojov:

- prístup k činnostiam z hľadiska tvorivosti
- otvorenosť voči experimentovaniu
- cieľavedomosť riešení
- schopnosť spolupracovať

b) priebeh získavania zručností a spôsobilostí:

- technické zručnosti
- formálne zručnosti
- mentálne spôsobilosti na úrovni myslenia (vlastné témy, koncepcie, návrhy, schopnosť analyzovať a syntetizovať,)

c) priebeh získavania vedomostí:

- znalosti oblasti vizuálnej kultúry a výtvarného umenia
- znalosť materiálov, techník, médií a procesov ich používania

d) schopnosť realizácie výsledného artefaktu.

Sumatívne hodnotenie

Žiaci budú hodnotení podľa metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ č.22/2011 od 1. mája 2011.

1 – výborný

2 – chváľitebný

3 – dobrý

4 – dostatočný

5 – nedostatočný

Formatívne hodnotenie

- Slovné – formou pochvaly, povzbudenia, usmernenia
- Hodnotenie kolektívom, sebahodnotenie
- Výstavka prác na triednej nástenke alebo v školskej galérii

Pri hodnotení nesmieme zabúdať na špecifikum každého žiaka, na stupeň rozvoja jeho fantázie a výtvarného myslenia, a v sumatívnom hodnotení poukázať na základe predloženia všetkých jeho výtvarných prác, práce na konkrétnych vyuč. hodinách z daného školského roka na kvalitatívne zmeny v oblasti technických zručností, ale aj na rozvoj tvorivosti a samostatnosti žiaka a jeho schopnosti hodnotiť seba aj ostatných a prezentovať sa.

V neposlednom rade zohľadňujem v hodnotení prístup žiaka a jeho snahu o zdokonalenie, pozitívne hodnotenie ovplyvňuje v nemalej miere nadšenie a elán žiaka pre konkrétnu danú činnosť.

- Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka s vývinovými poruchami učenia rešpektujem jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a stupeň poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka.
- Posudzujem učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy.
- Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladiem dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie.
- Pri hodnotení a klasifikácii začleneného žiaka postupujem podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga.

6. Učebné zdroje:

- Čarný, L.: Výtvarná výchova pre 7.ročník základnej školy, EDUCO, Prievidza, 2011, prvé vydanie
- Čarný, L.: Výtvarná výchova pre 6.ročník základnej školy, EDUCO, Prievidza, 2010, prvé vydanie
- Čarný, L.: Výtvarná výchova pre 5.ročník základnej školy, EXPOL PEDAGOGIKA, 2009, prvé vydanie
- edukačné DVD,

- ukážky výtvarných prác, ukážky umenia,
- obrázkový a fotografický materiál
- ilustrácie rozprávkových knižiek,
- hračky, maľušky, predmety dennej potreby,
- prezentácie v PowerPointe k jednotlivým výtvarným smerom,
- videá k témam stiahnuté z www.youtube.com

Akcie školy a výtvarné súťaže a výstavy, ktoré sú integrované do predmetu výtvarná výchova, plnia sa priebežne počas roka:

- Vianočná pohľadnica, Vianočná pošta, karneval, celoročná výzdoba školy, výstava veľkonočných vajíčok, návštevy galérie a múzea,

Tieto akcie a aktivity nie sú záväzné, v priebehu roka je možné, že budú zmenené. Nie sú zaradené do TVVP konkrétne v jednotlivých mesiacoch, pretože je to otvorená možnosť, ako sa ktorý ročník v rámci predmetu výtvarná výchova do nich zapojí. Zmeny budú zaznamenané priebežne a hodiny upravené podľa aktuálnej situácie.